

Rigsdagstidende.

1856. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 135.

Syvende Sæssion.

44de Møde.

Fredagen den 1ste Februar.

(Fortfat.)

C. C. Møller (fortf.): Det er vel sandt, at gammel Bane, som Ordspøroget siger, bider bedst, men man maa vel huske paa, at Sogneforstanderskaberne og Skolecommissionerne udvælges med særdeles Hensyn til Skolevæsenets Larv, og de have dog i deres Midte Præsten, og man maa vel antage, at det er denne Mand meget om at gjøre, at Børnene blive underviste paa en for dem lettende og oplivende Maade. Jeg troer altsaa ikke, at vi behøve at være saa meget bange for at overdrage til Skolecommissionen at oprette saadanne Buge- eller Bogeskoler; saadanne Skolers Drettelse er ogsaa tidligere bleven anbefalet, blandt Andet af den afdøde Biskop Faber i Fyen, som var en Mand, der tog sig meget af Skolevæsenet. Nu siges det vel af den ærede Taler, (Lindberg), at det vilde indskrænke de Enkeltes Frihed; naar de ønskede, at deres Børn skulde gaae i Skolen, vilde det ikke være behageligt for dem at vise dem andetsteds hen; ja, det kan godt være, at en Enkelt kan have sllige Betænklichkeiten, men jeg troer, at det vil være en reen Undtagelse, og saa kunne ogsaa saadanne Enkeltes Børn gaae i Skole, men derimod troer jeg, at det største Antal vil ønske, at der er saadanne Skoler, og at de netop ville hjælpe til at faae saadanne Skoler. Jeg maa gjøre opmærksom paa, at paa Landet er ikke Skoleunderviisningen samlet paa eet Sted, men det er i Reglen sfterntiliggende Byer, hvis Børn skulde søge til Skolen, og da er det især om

Vinteren, naar Veiene ere daarlige, efter min Erfaring, Noget, som Forældrene lægge særdeles megen Vægt paa, at deres Børn kunne blive veilejede hjemme i den By, hvor de høre hjemme, naar det blot paa nogen Maade kan skee; allerede paa den Maade kommer man Forældrenes Dnsse imøde. Det er dette, som har bevæget mig til i den Henseende at slutte mig til Udvalget; jeg troer virkelig, at, naar Kommunen er villig til at gjøre Opoffrelser for disse Buge- eller Bogeskoler, ville de tilfreds stille de Fleste, og at de ville virke meget gavnligt og nyttigt og i det Mindste gjøre det muligt, at man ikke behøver at anlægge flere Skoler end nødvendigt.

Lindberg: Jeg skal dog bemærke, at, dersom man paa Landet ivrigt ønsker at faae saadanne mindre Skoler i Sognene, vilde der ikke være Noget til Hinder derfor, idet de Forældre, der selv ville sørge for deres Børns Underviisning paa anden Maade end ved at sende dem til Sognets offentlige Skole, kunne forene sig om at lade dem undervise hjemme, og lade dem møde til de halvaarlige Examinier, og, naar de saa svare til, hvad man kan forlange og fordre af dem efter deres Alder, saa behøve vi ikke nogen ny Lovbestemmelse derom. Det er ogsaa min Mening, at hvad der er tilfagt i Grundloven, nemlig, at Communerne under Statens Tilsyn skulle styre deres egne Anliggender, ikke fyldestgøres ved Udvalgets Forslag. Efter Udvalgets Forslag ere nemlig Sogneforstanderskaberne berettigede til at tage de Børn, der ere under 9 Aar, og sætte dem i en mindre Skole, som de selv oprette, men paa den Maade forekommer det mig, at man gaaer Forældrenes Rettighed for nær og unddrager sig